

Oehoe: Achterom kijken is goed!

wo 28 dec 2016, 20:00

De 'lokalos' komen eraan! Deze maand lanceerden enkele VVD-ers een lokale partij in Barneveld. Lokaal Barneveld is beslist geen op zichzelf staand verschijnsel. Dat Jaco Geurts (CDA) probeert, zich voor Barneveld en Gelderland op te stellen als 'onze man in Den Haag', heeft er ook mee te maken. Overal hebben bestuurders én kiezers behoefte aan meer persoonlijk contact.

Ik mag eraan herinneren, dat het ook zo begon. Ook Nederland had ooit louter verkiesbare personen - ménsen dus - in gemeenteraden, staten en parlement. Ook in Den Haag zaten mensen, die door hun kiesdistrict waren afgevaardigd. Zo is dat in Engeland nog en in Duitsland voor 50 procent. Politieke partijen zijn ontstaan uit de praktische behoefte om samen te werken en elkaar te steunen wanneer men het eens was.

Maar het leven werkt nu eenmaal zo, dat de oplossing van gisteren morgen zelf een probleem wordt. De partijen zijn mettertijd een eigen leven gaan leiden. Afspraken zijn uitgehard tot hele ideologische luchtkastelen, vol met onveranderbare heiligheden. Inmiddels zijn de politieke

partijen geen oplossing meer, maar zelf een deel van het probleem.

Politieke partijen wáren een oplossing, maar zijn zelf een probleem geworden

Alleen al de traditionele indeling van links naar rechts - ooit niets meer dan de stoelen, gezien vanuit de zetel van de voorzitter - is iets, waarmee de kiezer niets meer kan. Economisch rechts is iets heel anders dan sociaal rechts. De eerste groep wil meer vrijheid, de tweede juist bescherming. Nationalistisch denkende mensen heb je in alle groeperingen, van links tot rechts. Er zijn ook mensen, die gewoon voor meer kleinschaligheid zijn zónder een waarde-oordeel uit te spreken over andere wereldburgers. Zijn die rechts of (groen-)links?

Geen wonder, dat een regering in zo'n situatie op zoek moet naar wisselende meerderheden. Dat schijn je erg te moeten vinden, maar zo wordt er in de steden van West-Europa al duizend jaar gewerkt! En toch niet zonder resultaat, zou ik zeggen...

Ja, dat leidt natuurlijk tot veel gesprekken in kroegen, aan keukentafels en in achterkamertjes. Natuurlijk worden er 'deals' gesloten en zaken uitgeruild. Vanuit een ideale wereld gedacht is het veel duidelijker als je op politieke partijen stemt, maar dan krijg je dus verstarring. Laat je kiezers direct beslissen, dan krijg je de waan van de dag en de dictatuur van de 51%. Het kiezen van met mandaat opererende afgevaardigden kan zeker ook tot teleurstellingen leiden, maar uiteindelijk heeft het de flexibiliteit van het ecosysteem in een sloot of een bos. Het beweegt mee met het weer en de jaargetijden.

Laat Mijntje Pluimers en Jaco Geurts het dus vooral proberen, zou ik zeggen. Het is absoluut geen schande om terug te grijpen op een traditie, waaraan het westen van Europa haar democratische grondbeginselen, haar rechtsstaat en haar tolerantie dankt.